

# Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılması Hakkında Tebliğ'e İlişkin Bilgi Notu

29 Ağustos 2026 tarihli ve 33355 sayılı Resmî Gazete'de "Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılması Hakkında Tebliğ" yayımlanmıştır.

Yeni Tebliğ ile 29 Eylül 2017 tarihli Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılması Hakkında Tebliğ yürürlükten kaldırılmış; 11 Mart 2026 tarihli ve 11031 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılmasına Dair Kararın uygulama esasları yeniden düzenlenmiştir.

Tebliğ; ilaçların kaynak fiyatlarının belirlenmesi, dönemsel Avro uygulaması, referans ve eşdeğer ürünlerin fiyatlandırılması, fiyat korumalı ürünler, barem altı ürünler, özel şarta tabi ürünler, fiyat listelerinin yayımlanması, kâr baremleri ve fiyat değişikliklerine ilişkin süreçler başta olmak üzere geniş kapsamlı düzenlemeler içermektedir.

## Eczacılar Açısından Öne Çıkan Düzenlemeler

Yeni Tebliğ ile eczaneleri doğrudan veya dolaylı olarak etkileyen başlıca düzenlemeler şunlardır:

- Eczacı ve depocu kâr baremleri, dönemsel Avro değerindeki artış oranında artırılabilecektir. Kâr oranlarında değişiklik yapılmamış; ancak baremlerin ilaç fiyat artışlarıyla birlikte güncellenmesi mevzuata bağlanmıştır.
- Fiyat korumalı ürün tanımında esas alınan tarih 1 Ağustos 1987'den 1 Ocak 2000'e taşınmıştır. Böylece daha geniş bir ürün grubunun fiyat korumalı ürün statüsüne girebilmesinin önü açılmıştır. Yeni uygulama 2026 yılı gerçek kaynak fiyat değişiklik döneminin sonunda devreye girecektir.
- İlk eşdeğer ürünlerde kademeli fiyatlandırma sistemi getirilmiştir. Belirlenen şartları taşıyan ürünlerde doğrudan %60 seviyesine geçiş yerine ilk yıl %80, ikinci yıl %75 ve üçüncü yıl %70 oranları uygulanacaktır.
- Barem altı ve düşük fiyatlı ürünler için koruyucu fiyatlandırma hükümleri getirilmiştir. Bu düzenlemelerle düşük fiyatlı ilaçların fiyatlarının daha fazla aşağı yönlü baskılanmasının önlenmesi ve piyasada bulunabilirliğinin desteklenmesi amaçlanmaktadır.
- Bazı kritik kan ve immünoglobulin ürünlerinin fiyatları iki haftada bir güncel Avro kuru dikkate alınarak güncellenecektir.
- İsteğe bağlı fiyat düşüşlerinde eczane ve depo stok zararlarının karşılanacağı taahhüt edilmişse, bu zararların karşılanması ruhsat sahibi firmanın sorumluluğunda olacaktır.
- İlaç fiyat listeleri her hafta Cuma günü yayımlanacak ve kural olarak takip eden ilk Salı günü yürürlüğe girecektir.
- Üç yıl boyunca piyasada bulunmayan ürünler ilan edilerek fiyat listesinden çıkarılabilecektir.

## Eczacı ve Depocu Kâr Baremleri

Tebliğin eczaneler açısından en önemli düzenlemelerinden biri, eczacı ve depocu kâr oranlarının uygulanmasında kullanılan firma satış fiyatı baremlerinin dönemsel Avro değerindeki artış oranında artırılabileceğinin hüküm altına alınmasıdır.

Tebliğin 15 inci maddesine göre, beşeri tıbbi ürünlerin perakende satış fiyatlarının belirlenmesinde Cumhurbaşkanlığı Kararında yer alan depocu ve eczacı kâr oranları uygulanmaya devam edecektir.



Bununla birlikte, bu kâr oranlarının uygulanmasında esas alınan barem değerleri, dönemsel Avro değerinde yapılan artış oranında artırılabacaktır.

Dolayısıyla düzenleme eczacı kâr oranlarının artırılması anlamına gelmemektedir. Ancak ilaç fiyatlarının dönemsel Avro değeri doğrultusunda yükseldiği dönemlerde kâr baremlerinin de aynı oranda artırılması sağlanarak, yalnızca fiyat artışı nedeniyle ürünlerin daha düşük eczacı kâr oranının uygulandığı üst baremlere geçmesinin etkisinin azaltılmasına yönelik kalıcı bir mekanizma oluşturulmuştur.

## **Fiyat Korumalı Ürün Tanımı Değişikliği**

Yeni Tebliğ ile fiyat korumalı ürün tanımında önemli bir değişikliğe gidilmiştir.

Bir etkin maddenin herhangi bir farmasötik şeklinin dünyada ilk defa 1 Ocak 2000 tarihinden önce pazara çıkmış olması halinde söz konusu etkin madde "fiyat korumalı etkin madde", bu etkin maddeyi içeren ürünler ise "fiyat korumalı ürün" olarak kabul edilecektir.

Birden fazla etkin madde içeren kombinasyonlarda ise etkin maddelerden birinin fiyat korumalı olmayan etkin madde olması halinde kombinasyon fiyat korumalı ürün olarak değerlendirilmeyecektir.

Önceki düzenlemede fiyat koruması bakımından 1 Ağustos 1987 tarihi esas alınmaktaydı.

Böylelikle fiyat korumasında esas alınan tarih 1987'den 2000 yılına taşınmış ve daha geniş bir ürün grubunun fiyat korumalı ürün statüsüne girebilmesinin önü açılmıştır.

Ancak yeni kriter hemen uygulanmayacaktır. Geçici 4 üncü madde uyarınca, 1 Ocak 2000 kriterine göre hesaplanan fiyatlar 2026 yılı gerçek kaynak fiyat değişiklik döneminin sonunda ilan edilecek geçerlilik tarihinde uygulanmaya başlanacaktır.

Bu tarihe kadar önceki fiyat koruma hükümlerinin uygulanmasına devam edilecektir.

## **Kaynak Fiyatlandırmada %80 ve %60 Uygulaması**

Yeni sistemde kaynak fiyat belirlenirken;

- fiyat korumalı imal referans, imal eşdeğer ve ithal referans ürünlerde mihenk kaynak fiyatın %80'i,
- fiyat korumalı olmayan ve eşdeğer piyasada bulunan referans ürünlerde mihenk kaynak fiyatın %60'ı,
- fiyat korumalı olmayan imal eşdeğer ürünlerde mihenk kaynak fiyatın %60'ı

temel olarak uygulanmaktadır.

Buna karşılık, eşdeğeri piyasada bulunmayan fiyat korumalı olmayan referans ürünlerin kaynak fiyatı mihenk kaynak fiyatın %100'ü olarak belirlenmektedir.

Yeni Tebliğ bu yapıyı korurken, özellikle ilk eşdeğer ürünün piyasaya girişinde kademeli bir geçiş sistemi getirmiştir.

## **İlk Eşdeğer Ürünlerde Kademeli Fiyatlandırma**

Tebliğin önemli yeniliklerinden biri ilk eşdeğer ürünlerin fiyatlandırılmasına ilişkindir.



Belirlenen şartları taşıyan ve 13 Mart 2026 tarihinden sonra piyasaya çıkan ilk eşdeğer ürünler bakımından, genel %60 uygulamasına doğrudan geçilmesi yerine;

- ilk yıl %80,
- ikinci yıl %75,
- üçüncü yıl %70

oranlarının uygulanması öngörülmüştür.

Ayrıca imal eşdeğer ürünlerin pazar payına bağlı teşvik edici bir mekanizma getirilmiştir.

İmal eşdeğer ürünlerin toplam tüketim içerisindeki pazar payının;

- birinci yıl sonunda %5'e ulaşması halinde ikinci yıl uygulanacak oran %75 yerine %80,
- ikinci yıl sonunda %10'a ulaşması halinde üçüncü yıl uygulanacak oran %70 yerine %75

olarak uygulanacaktır.

Böylece eşdeğer ürünlerin piyasaya girişinde fiyatın doğrudan %60 seviyesine düşürülmesi yerine daha kademeli bir geçiş sistemi oluşturulmuştur.

Bu düzenleme, 13 Mart 2026 tarihinden önce piyasaya çıkmış ve hâlihazırda %60 üzerinden fiyatlandırılan ilk eşdeğer ürünler için uygulanmayacaktır.

## **Barem Altı Ürünler İçin Özel Fiyatlandırma**

Yeni Tebliğde barem altı ürünler özel şarta tabi ürünler arasında sayılmış ve bu ürünler için ayrıca fiyatlandırma hükümleri belirlenmiştir.

Barem altı ürünlerde mihenk kaynak fiyatın %100'ü kaynak fiyat olarak belirlenmektedir.

Ayrıca fiyat korumalı ürünlerde mihenk kaynak fiyatın %80'i, fiyat korumalı olmayan ürünlerde ise %60'ı üzerinden yapılan hesaplama barem altında kalırken, %100 üzerinden yapılan hesaplama barem değerinin üzerine çıkıyorsa, ürüne bareme kadar firma satış fiyatı verilmesi mümkün hale getirilmiştir.

Barem altı ürünlerin gerçek kaynak fiyat değişiklik dönemi sonunda hesaplanacak yeni gerçek kaynak fiyatlarının mevcut gerçek kaynak fiyatlarından düşük olması halinde ise mevcut gerçek kaynak fiyatların korunacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu düzenlemeler özellikle düşük fiyatlı ilaçların daha fazla fiyat baskısına uğramasının önlenmesi ve piyasada bulunabilirliklerinin desteklenmesi bakımından önem taşımaktadır.

## **Bazı Kritik Ürünlerde İki Haftada Bir Güncellenen Avro Kuru**

Tebliğde bazı kritik ürünler açısından dönemsel Avro değerinden farklı bir fiyatlandırma mekanizması getirilmiştir.

Aşağıdaki etkin maddeleri içeren ürünlerin firma satış fiyatı, haftanın son iş günü Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından açıklanan Avro satış kuru dikkate alınarak belirlenecek ve iki haftada bir güncellenecektir:

- Alfa-1-Antitripsin,
- İnsan albümini,
- Anti-D immünoglobulin,
- Antilenfosit immünoglobulin,
- Anti-T-Lenfosit immünoglobulin,
- Hepatit B immünoglobulini,
- Normal insan immünoglobulini,
- Sitomegalovirüs immünoglobulini,
- Tetanos immünoglobulini.

Tebliğde bu düzenlemenin amacı ürünlerin piyasada bulunabilirliğinin sağlanması olarak belirtilmiştir.

### **Fiyat Listesinin İlan ve Yürürlük Sistemi**

Tebliğe göre ilaç fiyat listesi;

- her hafta Cuma günü,
- Cuma gününün resmî tatil olması halinde bir önceki iş günü

ilan edilecek ve takip eden ilk Salı günü geçerli olacaktır.

Yeni ürünler, Komisyon tarafından fiyat artışı verilmiş ürünler, Kurumca yapılan fiyat düzeltmeleri ve diğer bazı işlemlerde farklı geçerlilik tarihleri belirlenebilecektir.

Eczaneler açısından fiyat değişikliklerinin yalnızca ilan tarihinin değil, geçerlilik tarihinin de takip edilmesi önem taşımaktadır.

### **İsteğe Bağlı Fiyat Düşüşleri ve Stok Zararları**

Tebliğin eczaneler açısından önemli hükümlerinden biri de isteğe bağlı fiyat düşüşlerine ilişkindir.

Genel kural olarak isteğe bağlı fiyat düşüşleri, fiyat listesinde ilan edildiği tarihten 60 gün sonra geçerli olacaktır.

Ancak;

- ürünün piyasada bulunmaması veya
- başvuru sahibi firma tarafından eczane ve depo stok zararlarının karşılanacağına taahhüt edilmesi

halinde 60 günlük süre beklenmeyecektir.

Stok zararlarının karşılanacağı yönünde taahhütte bulunulmuş olması halinde, Tebliğin 16 ncı maddesi uyarınca bu zararların karşılanması başvuru sahibi firmanın sorumluluğundadır.

Süreç, firma ile ecza deposu ve eczaneler arasındaki ticari ilişkiler kapsamında yürütülecektir.



## Perakende Satış Fiyatı Olmayan Ürünlerin Eczanede Satışı

Tebliğin 4 üncü maddesinde; perakende satış fiyatı belirlenmeyen ürünlerin eczanede satılamayacağı açık şekilde düzenlenmiştir.

Ayrıca depocu satış fiyatı belirlenmeyen ürünlerin hem depolarda hem de eczanelerde satılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

## Üç Yıl Piyasada Bulunmayan Ürünlerin Fiyat Listesinden Çıkarılması

Yeni Tebliğ ile fiyat listesinde yer almasına rağmen uzun süre piyasada bulunmayan ürünler için de sistematik bir düzenleme getirilmiştir.

Ülkemizde 3 yıl boyunca piyasada bulunmayan ürünler, her yıl Ocak ayında ilan edilecektir.

Firmalar tarafından açıklama veya itiraz yapılmaması halinde söz konusu ürünler Şubat ayında fiyat listesinden çıkarılacaktır.

Piyasada bulunma durumunun değerlendirilmesinde İlaç Takip Sistemi kayıtları ve tedarik zincirindeki ürün hareketleri esas alınacaktır.

## Geri Ödemeli Ürünlerin Piyasada Bulunabilirliğine İlişkin Düzenleme

SGK Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesinde yer alan bir ürünün piyasa ihtiyacını karşılayacak şekilde bulunmaması halinde, aynı etkin madde miktarı ve aynı farmasötik forma sahip ancak farklı ambalaj miktarındaki ürünün geri ödemesiz olarak fiyatlandırılması mümkün olmayacaktır.

Bu durumda firma;

- en geç 3 ay içerisinde ilgili ürün için geri ödemeli fiyatlandırma başvurusunda bulunmak veya
- mevcut geri ödemeli ürünü piyasa ihtiyacını karşılayacak şekilde piyasaya sunmak

zorundadır.

Bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde ürünün geri ödemeli formundan oranlanarak re'sen geri ödemeli olarak fiyatlandırılması mümkün olacaktır.

Bu düzenleme ilaçların geri ödemesiz kanala yönlendirilmesi nedeniyle oluşabilecek erişim sorunlarının önlenmesi bakımından önem taşımaktadır.

## Dönemsel Avro Değerinin Belirlenmesi

Tebliğe göre ilaç fiyatlandırmasında kullanılacak dönemsel Avro değeri, bir önceki yılın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası günlük Avro döviz satış kuru gerçekleştirmelerinden hesaplanan yıllık ortalama değer ile Cumhurbaşkanı Kararında belirlenen uyarlama katsayısı kullanılarak belirlenecektir.

Fiyat Değerlendirme Komisyonu her yılın ilk 45 günü içerisinde toplanarak dönemsel Avro değerini ilan edecektir.

Yeni dönemsel Avro değeri;

- bir önceki dönemsel Avro değerinden yüksek ise ilan tarihinden 5 gün sonra,
- düşük ise 45 gün sonra

yürürlüğe girecektir.

Dönemsel Avro değerinin değişmesi halinde, bu değer üzerinden hesaplanan ürünlerin fiyatları ve maliyet kartı bedelleri firmaların ayrıca başvurusuna gerek olmaksızın güncellenecektir.

## Yürürlük ve Geçiş Süreci

Yeni Tebliğ 29 Ağustos 2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bununla birlikte bazı düzenlemeler açısından özel geçiş hükümleri bulunmaktadır.

Özellikle;

- fiyat korumalı ürün tanımında 1 Ocak 2000 tarihinin esas alınması,
- barem altı ürünlerin yeni sisteme uyarlanması,
- ilk eşdeğer ürünlerde %80-%75-%70 şeklindeki kademeli fiyatlandırma

Tebliğde belirtilen geçiş hükümleri doğrultusunda uygulanacaktır.

Ayrıca 29 Eylül 2017 tarihli Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılması Hakkında Tebliğ, yeni Tebliğin yürürlüğe girmesiyle birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Meslektaşlarımızın bilgisine sunarız.